

II CIKLUS STUDIJA

NASTAVNI PLAN I PROGRAM za akademsku 2013/14. godinu

STUDIJSKI PROGRAM: SOCIJALNA PEDAGOGIJA

Tuzla, 2013. godine

Sadržaj

1.	Uvod u disciplinu i kvalifikaciju.....	1
2.	Izjava o razlozima.....	1
3.	Ciljevi studijskog programa.....	2
4.	Ishodi učenja ukupne kvalifikacije.....	2
5.	Struktura studijskog programa.....	2
5.1.	Spisak obaveznih i izbornih predmeta.....	3
5.2.	Informacije o rasporedu predmeta.....	3
6.	Uslovi za upis na studijski program.....	4
6.1.	Uslovi upisa u naredni semestar.....	4
7.	Izjava o metodama podučavanja i učenja.....	4
8.	Objašnjenje o provjeri znanja.....	4
9.	Generički kriteriji provjere znanja.....	5
10.	Izrada završnog rada.....	5
11.	Resursi učenja.....	6
12.	Veza sa eksternim referentnim tačkama.....	6
13.	Mogućnosti zapošljavanja.....	7
14.	Međunarodna usaglašenost studijskog programa.....	7
15.	Opis predmeta.....	8
□	Metodologija naučnog istraživanja sa statistikom.....	8
□	Programi u resocijalizaciji.....	11
□	Nasilje u porodici.....	14
□	Modeli socijalne rehabilitacije i timski rad.....	17
□	Teorije sociopedagoških intervencija.....	19
□	Savremeni modeli u radu sa maloljetnim prestupnicima.....	22
□	Etiologija maloljetničkog prestupništva.....	25
□	Socijalni rad u lokalnoj zajednici.....	28
16.	Specifikacija završnog rada.....	31

Priručnik za kvalifikaciju

Naziv univerziteta	Univerzitet u Tuzli
Naziv fakulteta	Edukacijsko-rehabilitacijski
Naziv programa	Socijalna pedagogija
Akademski stepen	Magistar struke (MA)
Stečeno zvanje	Magistar socijalne pedagogije
Studijski ciklus	Drugi ciklus po FQ-EHEA i drugi po FQHE-BiH
Jezik na kojem se studira	Zvanični jezici u Bosni i Hercegovini
Trajanje studija	1 godina
Voditelj programa	
Kontakt informacije	
Internet	www.erf.untz.ba

1. Uvod u disciplinu i kvalifikaciju

Savremenu je socijalnu pedagogiju moguće odrediti kao znanost, teoriju i praksu preveniranja i ublažavanja teškoća socijalne integracije osoba sa poremećajima u ponašanju, pružanjem posebne pomoći u odgoju kako pojedincima tako i specifičnim društvenim grupama. Zadaci socijalne pedagogije bi se mogli svesti na pronalaženje zakonitosti prevencije i razvoja poremećaja u ponašanju, klasificiranje poremećaja u ponašanju s obzirom na njihove etiološke, fenomenološke i tretmanske aspekte, pronalaženje zakonitosti socijalnog funkcioniranja koje zbog poremećaja u ponašanju imaju teškoće u socijalnoj integraciji, pronalaženje zakonitosti strukturalnih i funkcionalnih promjena osoba sa poremećajima u ponašanju pod uticajem odgoja. Socijalna pedagogija je danas priznata kao struka i kao nauka u većini zemalja svijeta. Nakon završetka I studijskog ciklusa, diplomirani stručnjak (Bachelor socijalne pedagogije) je nezavisan stručnjak čije se osnovne aktivnosti ostvaruju na području prevencije, detekcije i intervencije u slučajevima poremećaja u ponašanju i njihovog tretmana. Svrha studijskog programa „Socijalna pedagogija“ na II ciklusu studija, koji se vrednuje sa 60 ECTS kredita, je sticanje višeg nivoa obrazovanja u oblasti poremećaja u ponašanju, što omogućava uspješnije i kvalitetnije obavljanje profesionalnih zadataka i izazova u socijalnoj pedagogiji.

2. Izjava o razlozima

Razloge za pokretanje studijskog programa „Socijalna pedagogija“ na II ciklusu studija možemo naći u činjenicama da se u posljednjih nekoliko desetljeća način života značajno promijenio. Naše društvo se našlo u procesima tranzicije, koji su doveli do otežanog funkcioniranja unutar porodičnog, radnog i socijalnog okruženja. Rezultat toga je svakodnevница sa sve više neizbjježnih rizika i društvo sa sve više pojedinaca u riziku i rizičnih grupa. Iz čega je proizašla potreba za stručnjacima koji će odgovoriti na sve novonastale probleme sa kojima se susreću djeca, mladi i odrasli na stručno i znanstveno relevantan način. Razlog za nastavak školovanja na II ciklusu leži u činjenici da je socijalna pedagogija u permanentnom i intenzivnom razvoju. Nova saznanja u oblasti prevencije i tretmana, uvođenje savremenih metoda, tehnika i pristupa, tehnološko-tehnički progres, novi zahtjevi tržišta itd. zahtijevaju nužnost cjeloživotnog učenja i stalno proširivanje i produbljivanje znanja stručnjaka iz ove oblasti. Takođe, najnovije spoznaje i dostignuća iz drugih oblasti sa kojima je socijalna pedagogija usko povezana (psihologija, pedagogija, pravo, sociologija, medicina) zahtijevaju upotpunjavanje i usavršavanje neophodnih

primijenjenih znanja u oblasti socijalne pedagogije. S toga će Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, naročito Odsjek na kome se izučavaju poremećaji u ponašanju, nastojati da na studijskom programu II ciklusa poboljša kvalitet obrazovne, stručne i naučne djelatnosti, prema standardima koji predstavljaju najviši nivo i koji postoje u razvijenim zemljama.

3. Ciljevi studijskog programa

Osnovni cilj studijskog programa „Socijalna pedagogija“ na II ciklusu studija je da studenti steknu nove praktične i specijalističke vještine za timski i individualni rad iz oblasti prevencije i tretmana poremećaja u ponašanju, resocijalizacije, socijalne rehabilitacije. Pored toga, cilj je i da se studenti ospozobe za bavljenje istraživačkim radom koji će im omogućiti viši nivo naučnog i stručnog saznanja u ovoj oblasti. Studenti bi trebali da se ospozobe i za edukacijski rad i daljnje naučno usavršavanje. Prema tome, studijski program „Socijalna pedagogija“ na II ciklusu studentima obezbeđuje nadogradnju i produbljivanje stečenih znanja i vještina koje su stekli na osnovnim akademskim studijama, a samim tim i viši nivo kompetencija.

4. Ishodi učenja ukupne kvalifikacije

Nakon završenog studijskog programa „Socijalna pedagogija“ na II ciklusu studija studenti će moći:

- ⌚ Koristiti se visokim specijaliziranim teorijskim i praktičnim znanjem iz oblasti prevencije i tretmana osoba sa poremećajima u ponašanju;
- ⌚ Integrисати стечена зnanja, te ih primijeniti u rješavanju problema, donošenju odluka u praksi, te savjetovanju i informisanju osoba sa poremećajima u ponašanju i njihovog okruženja;
- ⌚ Odabrati i primijeniti adekvatne metode, modele, pristupe i intervencije sociopedagoškog tretmana;
- ⌚ Evaluirati ishode sociopedagoškog rada;
- ⌚ Transferirati znanja iz novih ili interdisciplinarnih polja;
- ⌚ Postupati prema etičkim načelima struke;
- ⌚ Racionalno i kritički promišljati;
- ⌚ Samostalno učiti i imati pozitivan stav o potrebi cjeloživotnog učenja i razvoja stručnih kompetencija;
- ⌚ Baviti se naučno-istraživačkim radom u području socijalne pedagogije.

5. Struktura studijskog programa

Studijski program „Socijalna pedagogija“ je jednogodišnji studij koji se realizuje u dva semestra, pri čemu svaki semestar ima po 15 nastavnih sedmica. Vrednuje se sa 60 ECTS bodova tako da u zbiru sa I ciklusom nosi 300 ECTS bodova. Pripada području Društvenih nauka, polju Edukacijsko- rehabilitacijskih nauka i grani poremećaji u ponašanju. Studijski program se sastoji iz obaveznih i izbornih predmeta. Obavezni predmeti su osmišljeni na način da studentima omoguće nadogradnju znanja i vještina stečenih na studiju I ciklusa. Obavezni predmeti su dizajnirani tako da daju identitet kvalifikaciji. Svrha ovih predmeta je da se studentima pruže nove praktične i neophodne specijalističke vještine. U obaveznim predmetima naglasak se stavlja na timski rad, sposobnost nezavisnog rada, praktične vještine, itd. Imaju za cilj da dodatno ospozobe stručnjake za samostalni rad u oblastima prevencije i tretmana kao i za bavljenje naučno istraživačkim radom. Četiri obavezna predmeta se izučavaju tokom prvog, a jedan tokom drugog semestra. Izborni predmeti su

osmišljeni da se studentima omogući sticanje novih znanja i spoznaja iz oblasti socijalnopedagoškog pristupa prema maloljetnim prestupnicima u skladu sa njihovim interesima i afinitetima. Izborni predmeti su na raspolaganju u toku drugog semestra. Od tri izborna predmeta student pri upisu II ciklusa bira jedan. Studij II ciklusa završava se polaganjem svih predmeta, te izradom i javnom odbranom završnog rada koji se vrednuje sa 20 ECTS bodova.

5.1. Spisak obaveznih i izbornih predmeta

Spisak obaveznih predmeta

1. Metodologija naučnog istraživanja sa statistikom
2. Programi u resocijalizaciji
3. Nasilje u porodici
4. Modeli socijalne rehabilitacije i timski rad
5. Teorije sociopedagoških intervencija

Spisak izbornih modula

1. Savremeni modeli u radu sa maloljetnim prestupnicima
2. Etiologija maloljetničkog prestupništva
3. Socijalni rad u lokalnoj zajednici

5.2. Informacije o rasporedu predmeta

I semestar

Šifra predmeta	Naziv predmeta	Kontakt sati			ECTS
		P	A	L	
SPDCO1	Metodologija naučnog istraživanja sa statistikom	2	0	1	6
SPDCO2	Programi u resocijalizaciji	2	0	2	8
SPDCO3	Nasilje u porodici	2	0	1	6
SPDCO4	Modeli socijalne rehabilitacije i timski rad	2	0	1	6
UKUPNO		8	0	5	26

II semestar

Šifra predmeta	Naziv predmeta	Kontakt sati			ECTS
		P	A	L	
SPDCO5	Teorije sociopedagoških intervencija	2	0	2	8
SPDCIZ-	Izborni predmet	2	0	1	6
	Završni rad	-	-	-	20
UKUPNO		4	0	3	34

6. Uslovi za upis na studijski program

Upis na II ciklus studija vrši se na osnovu javnog konkursa kojeg raspisuje i njegov sadržaj utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli, na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Pravo upisa na studijski program „Socijalna pedagogija“ imaju lica koja su završila dodiplomski studij/studij I ciklusa u trajanju od četiri godine sa ostvarenih 240 ECTS bodova koji su stekli zvanje:

- Diplomirani socijalni pedagog,
- Diplomirani pedagog-psiholog,
- Bachelor socijalne pedagogije,
- Bachelor pedagog-psiholog.

Strani državljeni i osobe bez državljanstva imaju pravo upisa na studij pod jednakim uslovima kao i državljeni BiH.

U slučaju da se na prethodno raspisani Konkurs prijavi veći broj kandidata upis se vrši na temelju rang liste kandidata koja se formira na osnovu prosječne ocjene ostvarene na prethodnom ciklusu studija.

6.1. Uslovi upisa u naredni semestar

Prisustvo svim vidovima nastave, za redovne studente je obavezno i o njemu se vodi evidencija na osnovu koje student, po odslušanom semestru dobija potpis od predmetnog nastavnika. Student može upisati naredni semestar nakon izvršenih obaveza iz prethodnog semestra po osnovu prisustva na predavanjima/vježbama, što dokazuje ovjerenim semestrom u Studentskoj službi Fakulteta. Student koji nije izvršio predviđene obaveze iz upisanih predmeta mora te predmete ponovo upisati u narednoj akademskoj godini.

7. Izjava o metodama podučavanja i učenja

Metode podučavanja i učenja su osmišljene tako da podstiču studente na nezavisan i grupni rad. Osnovne metode podučavanja i učenja su: predavanja, laboratorijske vježbe; seminari; diskusije; grupni rad.

8. Objasnjenje o provjeri znanja

Znanje studenata provjerava se i ocjenjuje kontinuirano tokom semestra. Pri tome se vrednuje prisutnost i aktivno sudjelovanje u nastavi i vježbama, priprema i prezentacija individualnog i grupnog seminarinskog rada, međuispiti i završni ispit. Metode provjere znanja su osmišljene tako da odgovaraju očekivanim ishodima učenja. Koristit će se sljedeće metode provjere znanja: usmeni odgovori; pismeni odgovori; izlaganja i prezentacije; eseji, seminarски radovi; esejski zadaci na pismenim ispitima; alternativni zadaci; zadaci višestrukog izbora; zadaci povezivanja; zadaci ispravljanja.

Rezultati provjere znanja su dostupni i transparentni studentu tijekom cijelog semestra. Preciznije metode provjere znanja date su u opisima predmeta.

9. Generički kriteriji provjere znanja

Ovi kriteriji provjere znanja su generički i primjenjuju se na sve predmete. Konačni uspjeh studenta za određeni predmet, u određenom semestru, izražava se brojnom, opisnom ili slovnom ocjenom, kako slijedi:

Brojno	Opisno	Slovno	Opis	Bodovi
10	odličan	A	Pregledani rad je primjeran i pruža jasan dokaz potpunog usvajanja znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene na visok način.	94-100
9	izvanredan	B	Pregledani rad je odličan i pruža dokaz sveobuhvatnog znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene, a da su mnoge zadovoljene na visok način.	84-93
8	vrlo dobar	C	Pregledani rad je dobar i pruža dokaz znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene, a da su mnoge više nego zadovoljene.	74-83
7	dobar	D	Pregledani rad je prihvatljiv i pruža dokaz znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene.	64-73
6	dovoljan	E	Pregledani rad je prihvatljiv i pruža dokaz minimalnog znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da je većina ishoda učenja i obaveza za taj nivo zadovoljena.	54-63
5	ne zadovoljava	F	Pregledani rad je neprihvatljiv i pruža malo dokaza o znanju, razumijevanju i/ili vještinama koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi pokazuju da je vrlo malo, ili nimalo, ishoda učenja i obaveza za taj nivo zadovoljeno.	0-53

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 poena.

10. Izrada završnog rada

Studij II ciklusa završava se polaganjem svih ispita, te izradom i javnom odbranom završnog rada. Završni rad u pravilu ne treba da bude isključivo stručnog-teorijskog karaktera, nego istraživačkog iz oblasti socijalne pedagogije. Student ima pravo na odobrenje teme za izradu završnog rada sticanjem statusa studenta II ciklusa. Završni rad se može predati na ocjenu i dalji postupak ukoliko je kandidat ostvario 40 ECTS bodova predviđenih za nastavne predmete i ukoliko je izvršio sve finansijske i druge obaveze utvrđene studijskim programom.

11. Resursi učenja

Za potrebe pripremanja ispita i izradu završnog rada studentima je na raspolaganju Univerzitetska biblioteka, uključujući i relevantne baze podataka, te resursi koje posjeduju predmetni nastavnici, saradnici i potencijalni mentori. Praktične (laboratorijske) vježbe, kao i istraživanja za završni rad izvoditi će se u specijalizovanim institucijama u kojima se provodi prevencija i tretman osoba sa poremećajima u ponašanju kao što su: Disciplinski centar za maloljetnike Tuzla, Kazneno-popravni zavod, Centar za socijalni rad, Dom za djecu bez roditeljskog staranja, JZU Dom zdravlja Tuzla, osnovne i srednje škole i sl. Studentima će po potrebi biti omogućen pristup multimedijalnoj sali Univerzetskog centra za razvoj daljinskog obrazovanja Univerziteta u Tuzli, kao i pristup Internetu na Fakultetu. Osigurat će se kontakt i konsultacije sa nastavnicima i saradnicima, kao bitan izvor učenja i praktičnog rada.

12. Veza sa eksternim referentnim tačkama

**MATRICA KOJA POVEZUJE KVALIFIKACIJE II CIKLUSA „SOCIJALNA PEDAGOGIJA“
SA RAZLIČITIM DESKRIPTORIMA BiH OVŠK**

EKSTERNE REFERENTNE TAČKE	ŠIFRA PREDMETA								
	LDC01	LDC02	LDC03	LDC04	LDC05	LDCIZ1	LDCIZ2	LDCIZ3	RADZAVRŠNI
Deskriptori okvira vš. kvalifikacija BiH za kvalifikacije koje predstavljaju uspješan završetak drugog ciklusa (60 ECTS bodova)	X	X	X	X	X	X	X	X	
pokažu sistematično razumijevanje i savladavanje znanja u svom području studija/disciplini, koje se temelji na, odnosno proširuje i/ili nadograđuje ono što se obično povezuje sa nivoom dodiplomskog studija, i što predstavlja osnov ili mogućnost za originalnost pri razvoju i/ili primjeni ideja, obično u kontekstu istraživačkog rada	X	X	X	X	X	X	X	X	
mogu primijeniti svoje znanje i razumijevanje, kao i sposobnosti rješavanja problema, na nove i nepoznate sredine unutar šireg (ili interdisciplinarnog) konteksta u vezi sa njihovim područjem studija		X	X	X	X		X	X	X
primjenjuju konceptualno i apstraktno razmišljanje, uz visok nivo sposobnosti i kreativnosti, čime se omogućava: - kritička ocjena trenutnog istraživačkog i akademskog rada na najvišem nivou u dатој disciplini. - ocjena različitih metodologija, formiranje kritičkog mišljenja i ponuda alternativnih rješenja	X				X				X
imaju sposobnost da integriraju znanje i bave se složenim problemima, te da formuliraju sudove na osnovu nepotpunih ili ograničenih informacija, ali uz razmišljanje o socijalnim i etičkim odgovornostima vezanim za primjenu nijihovog znanja ili sudova			X		X	X	X	X	X
mogu prenosi svoje zaključke, znanje i razmišljanje na kojima se oni temelje, uz korištenje odgovarajućeg/odgovarajućih jezika, auditoriju koji nije specijalizovan i koji je specijalizovan, jasno i nedvosmisleno			X		X		X		X
su u stanju da svoje znanje podignu na viši nivo, prodube razumijevanje svog područja studija ili discipline, i kontinuirano razvijaju sopstvene vještine, kroz samostalno učenje i razvoj		X	X	X		X	X	X	X
imaju vještine učenja koje im omogućavaju da nastave studij na način koji će uglavnom biti samousmjereni i autonoman	X		X			X	X	X	X
stekli su interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene različitim kontekstima učenja i zaposlenja, te pokazuju sposobnost vođenja i/ili pokretanja inicijative i daju doprinos promjeni i razvoju		X		X		X		X	

13. Mogućnosti zapošljavanja

Prema podacima iz razvijenih zemalja oko 10 do 20% populacije ima izražene poremećaje u ponašanju s tendencijom porasta. U Bosni i Hercegovini ovaj problem je evidentno prisutan. Rezultati nekoliko provedenih istraživanja na području BiH govori da je prisutan veći broj djece i mlađih sa poremećajima u ponašanju, naročito je u porastu maloljetnička delinkvencija. Analizirajući navedene podatke više je nego očigledna opravdanost potrebe za obrazovanjem i usavršavanjem većeg broja stručnih kadrova-socijalnih pedagoga. Studijski program „Socijalna pedagogija“ na II ciklusu je, između ostalog, osmišljen i tako da studentima pruži brojne važne prenosive vještine, kao što su:

- rješavanje problema u oblasti poremećaja u ponašanju;
- uspješnu organizaciju poslova;
- uspješnu komunikaciju sa klijentima i porodicom;
- saradnja sa lokalnom zajednicom;
- odgovoran rad prema etičkim načelima struke i predviđenim rokovima;
- upravljanje i vodstvo;
- donošenja odluka;
- istraživačke vještine.

Nova teoretska i praktična znanja iz oblasti prevencije i tretmana, specijalističke vještine i sposobnosti za bavljenje naučno-istraživačkim radom koje se stiće na II ciklusu studija, trebala bi biti prepoznata kao konkurentna i praktično primjenjiva na bosansko-hercegovačkom tržištu rada u ovom trenutku, ali i u godinama koje slijede. Magistar socijalne pedagogije je osposobljen za rad i zapošljavanje u zdravstvenim ustanovama (psihijatrijskim, klinikama), savjetovalištima, predškolskim ustanovama, redovnim osnovnim školama, školskim dispanzerima, centrima za odgoj djece i mlađih, centrima za medicinsku rehabilitaciju, odgojnim domovima, disciplinskim centrima, kazneno-popravnim zavodima, zatvorima, ministarstvima unutrašnjih poslova, centrima za socijalni rad, centrima i posebnim ustanovama za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju osoba sa teškoćama u razvoju, ustanovama za mentalno zdravlje i savjetovalištima, privatnoj praksi, istraživačkim centrima.

14. Međunarodna usaglašenost studijskog programa

Studijski program „Socijalna pedagogija“ je po svojoj strukturi, ciljevima i kompetencijama diplomiranih studenata u saglasnosti sa savremenim međunarodnim studijima iz ove oblasti u zemljama u okruženju, Evropskoj uniji i šire:

- Eberhard Karls» Universitaet Tuebingen, Njemačka
- Universitaet zu Köln, Njemačka
- University of Goteborg, Švedska

Saradnja je uspostavljena i sa pojedenim fakultetima u regionu gdje takođe na master studijama proučavaju ovu oblast: Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Univerzitet u Beogradu, Srbija; Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska; Pedagoška fakulteta, Univerzitet v Ljubljani, Slovenija.

15. Opis predmeta

Puni naziv predmeta	Metodologija naučnog istraživanja sa statistikom
Šifra predmeta	SPDCO1
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus FQ-BiH i Bolonje
Bodovna vrijednost ECTS	6 ECTS
Trajanje	jedan semestar
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Nositelj predmeta	
E-mail	
Izvoditelj predavanja	
Saradnik	
Web stranica	www.erf.untz.ba
Status predmeta	obavezan
Uslovi	nema
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija
Aktivnost koja se ocjenjuje	Aktivnost na predavanjima 5% Aktivnost na vježbama 5% Zadaće 10% Seminarски rad 10% Pismeni testovi: - test sredinom semestra 10% - test na kraju semestra 10% Završni ispit (pristupni rad i usmeni): 50%
Ciljevi predmeta	Osposobiti studente za primjenu adekvatne metodologije naučnog istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji, te za pisanje stručnih i naučnih radova. Osposobiti studente da koriste adekvatne statističke metode za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji, te educirati studente za upotrebu statističkih aplikativnih programa koji se koriste za obradu podataka i statističku analizu.
Ishodi učenja	Nakon položenog nastavnog predmeta studenti će biti osposobljeni da: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Primjene adekvatnu metodologiju u naučnim istraživanjima; ▪ Koriste objektivne metode za prikupljanje i obradu podataka kojim se istražuju i objašnjavaju složene i međusobno zavisne bio-psihosocijalne pojave koje doprinose unaprjeđenju edukacijsko-rehabilitacijske prakse; ▪ Samostalno osmisle i provedu istraživanje iz područja edukacije i rehabilitacije, diskutuju i izvode zaključke; ▪ Napišu i objave različite radove sa svim metodološkim komponentama; ▪ Pravilno primijene statističke metode za obradu podataka istraživanja i interpretiraju dobivene statističke rezultate; ▪ Koriste statističke aplikativne programe koji se primjenjuju za obradu podataka i statističku analizu.

Indikativni sadržaj predmeta	<p>Pojam nauke i naučnoistraživačkog rada; Osnovni oblici naučne spoznaje; Klasifikacija nauka; Opća obilježja naučnog pristupa u edukaciji i rehabilitaciji; Odnos naučne metode i metodologije; Faze procesa naučnog istraživanja (izbor i definisanje predmeta istraživanja, određivanje ciljeva istraživanja, postavljanje hipoteza, izrada projekta istraživanja, prikupljanje i obrada podataka, primjena statističkih metoda, naučno tumačenje i interpretacija podataka, izvještaj o rezultatima istraživanja); Metode naučnog istraživanja; Tehnike prikupljanja i obrade empirijskih podataka (posmatranje, ispitivanje, anketa, eksperiment, klasifikacija, vrste mjerena i mjerne skale, grupisanje podataka u statističke nizove, grafičko prikazivanje podataka); Primjena informacione tehnologije u procesu istraživanja; Statističke metode; Deskriptivna statistika; Značaj primjene uzoraka za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji; Prednosti i nedostaci metode uzoraka; Procjena parametara osnovnog skupa i testiranje statističkih hipoteza; Provođenje testiranja u zavisnosti od ispunjenosti polaznih pretpostavki; Funkcionalna i statistička povezanost pojava. Regresiona i korelaciona analiza; Testiranje značajnosti regresione (korelace) veze; Pisanje naučnog i stručnog djela (knjiga, monografija, udžbenik, članak); Dokumentacijska osnova rukopisa; Vrste publikacija; Primarne i sekundarne publikacije; Članci u časopisu; Struktura naučnog članka, magistarskog rada i doktorske disertacije; Način citiranja i pisanje referenci; Objavljivanje naučnih radova.</p>
Metode učenja	<p>Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje. Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logičko-matematički, društveni i samostalni. Najznačajnije metode učenja na predmetu su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata; ☐ Laboratorijske vježbe za korištenje statističkih aplikativnih programa koji se koriste za obradu podataka i statističku analizu; ☐ Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarских radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	<p>U osmoj sedmici semestra studenti pismeno polažu test, koji obuhvata do tada pređeno gradivo. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom kolokviju može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu drugi test, koji obuhvata pređeno gradivo iz drugog dijela semestra. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom kolokviju može ostvariti maksimalno 10 bodova. Završni ispit</p>

	obuhvata pisanje pristupnog rada i usmeni. Pozitivno ocijenjen pristupni rad je uslov za izlazak na usmeni ispit. Na usmenom ispitu student odgovara na tri pitanja iz gradiva obuhvaćenog nastavnim programom. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na završnom ispit u je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda, od čega minimalno 25 bodova na završnom ispit.
Jezik podučavanja	Bosanski
Osnovna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kukić S., Markić B., Metodologija društvenih znanosti: metode, tehnike, postupci i instrumenti znanstvenoistraživačkog rada, Sveučilište u Mostaru, Mostar, 2006., ▪ Fazlović S., Statistika - deskriptivna i inferencijalna analiza, Denfas, Tuzla, 2006., ▪ Fazlović S., Statistika - regresiona i dinamička analiza, OffSet, Tuzla, 2010., ▪ Mejovšek M., Uvod u metodologiju znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima, Naklada Slap, Zagreb, 2003.
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pallant J., SPSS Survival Manual: A Step by Step Guide to Data Analisys Using SPSS for Windows, Allen & Unwin, 2007., ▪ Petz B., Osnovne statističke metode za nematematičare, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2004., ▪ Marušić M., urednik, Uvod u znanstveni rad u medicini, Medicinska naklada, Zagreb, 2008., ▪ Fazlović S. Pregled formula i tablica iz statistike, Univerzitet u Tuzli, Tuzla, 2007.
Internet web reference	<ul style="list-style-type: none"> ▪ www.bhas.ba ▪ www.fzs.ba ▪ www.spss.com

Puni naziv predmeta	Programi u resocijalizaciji
Šifra predmeta	SPDCO2
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus FQ-BiH i Bolonje
Bodovna vrijednost ECTS	8 ECTS
Trajanje	jedan semestar
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Nositelj predmeta	
E-mail	
Saradnik	
Web stranica	www.erf.untz.ba
Status predmeta	obavezan
Uslovi	nema
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija
Aktivnost koja se ocjenjuje	Prisutnost na predavanjima 5% Prisutnost na vježbama 5% Aktivnost studenta 10% Seminarski rad 10% Mini pismeni testovi: - mini test na polovini semestra 10% - mini test na kraju semestra 10% Završni ispit (usmeni): 50%
Ciljevi predmeta	Cilj ovog predmeta je proširivanje i produbljivanje znanja i vještina iz oblasti programa tretmana poremećaja u ponašanju, te osposobljavanje studenta za adekvatnu primjenu metodskih pristupa u procesu rehabilitacije/resocijalizacije.
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Primijeniti savremene pristupe i metode tretmana osoba sa poremećajima u ponašanju; ▪ Procijeniti mogućnosti metodskih pristupa u procesu rehabilitacije osoba sa poremećajima u ponašanju; ▪ Procijeniti i diferencirati razlike u primjeni institucionalnih i vaninstitucionalnih programa; ▪ Utvrditi druge programske faktore efektivnosti; ▪ Osmisliti i provesti istraživanje u području poremećaja u ponašanju, tretmana, te na osnovu rezultata izvoditi zaključke.
Indikativni sadržaj predmeta	Resocijalizacija u vremenskoj perspektivi; Metaanalize programa resocijalizacije; Efektivnost pojedinih pristupa; Programi kažnjavanja; Programi kontrole nadzora: programi intenzivnog nadzora u zajednici; Boot camp programi; Programi zastrašivanja; Programi resocijalizacije; Programi rekreativne, programi discipline i izazova, individualna terapija i savjetovanje, grupna terapija i savjetovanje, porodična terapija, kognitivno-behavioralni programi, programi profesionalnog zapošljavanja; Programi restitucije; Diverzioni programi; Drugi programski faktori efektivnosti; Principi efektivnih intervencija; Problemi u sumiranju nalaza; Naučno-istraživački rad u oblasti tretmana i rehabilitacije.
Metode učenja	Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja:

	<p>konkretno iskustvo, promatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje. Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logičko-matematički, društveni i samostalni. Najznačajnije metode učenja na predmetu su:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata; □ Laboratorijske vježbe u ustanovama u kojima se sprovodi prevencija poremećaja u ponašanju; □ Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu mini test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od zadatka višestrukog izbora i zadatka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu mini test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadatka višestrukog izbora i zadatka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.
Jezik podučavanja	Bosanski
Osnovna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žunić-Pavlović V. Evaluacija u resocijalizaciji. Beograd: Partenon, 2004; ▪ Žunić-Pavlović, V. Mišković, M. Kategorizacija programa za maloletne prestupnike. U D. Radovanović (Ur.) Poremećaji ponašanja i prestupništvo mladih: Specijalno pedagoški diskurs (str. 207-231). Beograd: Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Centar za izdavačku delatnost, 2007; ▪ Žunić-Pavlović V. Kovačević R. Penološka rehabilitacija, zakonski teorijski i praktični aspekti. Tuzla: OFFSET, 2011;
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žunić-Pavlović V. Kovačević R. Bijedić M. Primena sporta u prevenciji i tretmanu delinkventnog ponašanja. I međunarodni simpozijum: Sport i

	<p>zdravlje, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet i Fakultet za sport, Univerzitet u Tuzli, 2008;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Robinson G., Crow I. Offender rehabilitation: theory, research and practice. Sage Publication: British library, 2009; ▪ MacKenzie DL. What works in corrections. Cambridge University Press, 2006; ▪ Latessa EJ i Allen HE. Corrections in the community, 2nd ed. Anderson publishing, 2003.
Internet web reference	<ul style="list-style-type: none"> ▪ http://www.probation.org/ ▪ http://www.ojp.usdoj.gov.org/

Puni naziv predmeta	Nasilje u porodici
Šifra predmeta	SPDMO3
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus FQ-BiH i Bolonje
Bodovna vrijednost ECTS	6 ECTS
Trajanje	jedan semestar
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Nositelj predmeta	
E-mail	
Saradnik	
Web stranica	www.erf.untz.ba
Status predmeta	obavezan
Uslovi	nema
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija
Aktivnost koja se ocjenjuje	Prisutnost na predavanjima 5% Prisutnost na vježbama 5% Aktivnost studenta 10% Seminarski rad 10% Mini pismeni testovi: - mini test na polovini semestra 10% - mini test na kraju semestra 10% Završni ispit (usmeni): 50%
Ciljevi predmeta	Cilj ovog predmeta je da studenti prošire postojeća i steknu nova teorijska i praktična znanja o mnogobrojnim elementima nasilja u porodici, da upoznaju moguće socijalne uzroke nastajanja nasilja, da ovladaju znanjem o pravnim rješenjima nasilja u porodici, te da se osposobe u rješavanju problema nasilja u porodici sa drugim službama na svim nivoima od lokalne zajednice do državnog nivoa. Naglašena je multidisciplinarnost u pristupu nasilju u porodici.
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će: <ul style="list-style-type: none"> ■ imati teorijska saznanja o nasilju u porodici, ■ moći nabrojati i prepoznati oblike nasilja u porodici, ■ razumjeti osnovne teorije porodičnog nasilja, ■ razumjeti zakonske i podzakonske propise, njihovu primjenu i proceduru koju propisuju, ■ podržati i učestvovati u sinhronizovanom radu Centara za socijalni rad, MUP, Tužilaštva, sudova i NVO na prevenciji i sprječavanju nasilja u porodici, ■ moći prepoznati i razumjeti rizične faktore nasilja u porodici, ■ razumjeti prirodu nasilja među partnerima, prema starijim članovima u porodici, među braćom i sestrama te članovima obitelji s posebnim potrebama, ■ razumjeti obim pojave u BiH i u svijetu i razumjeti i objasniti strategije prevencije nasilja u porodici u BiH i svijetu, ■ učestvovati u multiprofesionalnim timovima i znati preventivno djelovati na pojavu nasilja, ■ osmislati i provesti istraživanje u području nasilja u porodici.

Indikativni sadržaj predmeta	Definiranje i vrste nasilja u porodici; Teorijska objašnjenja nasilja u porodici; Analiza zakonskih i podzakonskih propisa o nasilju u porodici u BiH i svijetu; Analiza podataka o obimu pojave nasilja u porodici u BiH i usporedba sa podacima u svijetu; Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece u obitelji; Definiranje nasilja među partnerima, rizični faktori, oblici nasilja i procjena nasilja među partnerima; Definiranje i oblici nasilja prema osobama treće životne dobi u porodici; Definiranje i oblici nasilja među braćom i sestrama; Definiranje i oblici nasilja prema roditeljima; Postupanje policije u slučajevima prijave nasilja u porodici u porodici; Mjesto i uloga nevladinih organizacija u sprječavanju nasilja u porodici; Mjesto i uloga socijalnog pedagoga u aktivnostima koje se odnose na žrtvu i nasilnika; Saradnja centra za socijalni rad sa vladinim i nevladinim institucijama i organizacijama; Metodi socijalnog rada sa žrtvama nasilja i nasilnikom; Prikaz slučaja; Analiza državne strategije za borbu protiv nasilja nad djecom u BiH.
Metode učenja	Najznačajnije metode učenja na predmetu su: ☐ Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata; ☐ Laboratorijske vježbe u ustanovama koje tretiraju nasilje u porodici; ☐ Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu mini test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od zadatka višestrukog izbora i zadatka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu mini test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadatka višestrukog izbora i zadatka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.
Jezik podučavanja	Bosanski

Osnovna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ajduković M. Nasilje u obitelji, pravni, psihološki i socijalni čimbenici. Studijski centar socijalnog rada, Zagreb, 1994; ■ Ajduković M. Određenja i oblici nasilja u obitelji. Nasilje nad ženom u obitelji. Društvo za psihološku pomoć, 2000; ■ Šarić H Salić N. Socijalni aspekt nasilja u porodici, SKRIPTA, Tuzla, 2011.
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ■ Andrić-Ružić D. (ur.) (Ne)živjet s nasiljem. Medika. Zenica, 1999; ■ Janković J. Pristupanje obitelji - sustavni pristup, Zagreb : Alinea, (sveučilišni udžbenik). 2004; ■ Adžajlić-Dedović A. Nasilje u porodici-Razvojna studija u BiH, Institut za kriminologiju i sigurnosne studije FKN u Sarjevu, Ambasada USA, Odjel za odnose sa javnošću, BiH, Sarajevo, 2005; ■ Erlih V. Porodica u transformaciji, Naprijed, Zagreb, 1971; ■ Tomić R., Šehović M., Hatibović Ć., Prisutnost zlostavljanja među djecom i mladima, "Denfas" Tuzla, 2005; ■ Bosterut H. Sexual abuse of children-one of the most serious crimes. International Criminal Police Review, 46, 428, 41-44, 1991; ■ Casoni D. Ocjenjivanje navoda o seksualnim napadima na djecu: izazov i odgovor. Izbor članaka iz stranih časopisa, MUP, 1-2, 126-131, 1996; ■ Diaz A. Child sexual abuse: Investigative problems. The Police Chief, 10, 111-120, 1990; ■ Pećnik N. Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece. Jastrebarsko: Slap, 2003. Poglavlja: Tjelesno zlostavljanje djece u obitelji (str.11- 41), Predviđanje i sprečavanje međugeneracijskog prijenosa zlostavljanja (str. 225-241); ■ Svu dodatnu literaturu u vezi predavanja studenti mogu dobiti od predmetnog nastavnika.
Internet web reference	<ul style="list-style-type: none"> ■ www.nasiljeuporodici.com

Puni naziv predmeta	Modeli socijalne rehabilitacije i timski rad
Šifra predmeta	SPDCO4
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus FQ-BiH i Bolonje
Bodovna vrijednost ECTS	6 ECTS
Trajanje	jedan semestar
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Nositelj predmeta	
E-mail	
Saradnik	
Web stranica	www.erf.untz.ba
Status predmeta	obavezan
Uslovi	nema
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija
Aktivnost koja se ocjenjuje	Prisutnost na predavanjima 5% Prisutnost na vježbama 5% Aktivnost studenata 10% Seminarski rad 20% Mini pismeni testovi: - mini test na polovini semestra 10% - mini test na kraju semestra 10% Završni ispit (usmeni): 50%
Ciljevi predmeta	Cilj ovog predmeta je proširivanje saznanja iz oblasti socijalne rehabilitacije i timskog rada kroz osposobljavanje studenta za konkretnu primjenu metodskih pristupa u praksi socijalne rehabilitacije.
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog gradiva iz nastavnog predmeta studenti će moći: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Primijeniti savremene pristupe i modele socijalne rehabilitacije kroz timski rad. ▪ Primijeniti multidisciplinarnost u konkretnoj praksi. ▪ Osmisliti i provesti istraživanje u oblasti socijalne rehabilitacije i timskog rada i na osnovu rezultata donositi zaključke.
Indikativni sadržaj predmeta	Pojmovno određivanje fenomena onesposobljenosti-terminološki problemi; Postojeći sistem i institucionalni modeli područja zakonski okviri u BiH, savremeni pristupi modelima socijalne rehabilitacije, metode socijalne rehabilitacije; Art terapija, biblio terapija, psihodrama, radna terapija, okupaciona terapija, socio terapija; Evaluacija i timski rad u procjeni rehabilitacijskog potencijala; Uloga multidisciplinarnosti u timskom pristupu modelima socijalne rehabilitacije; Timska povezanost, timska saradnja, vođenje tima, evaluacija i timski rad, faze socijalne rehabilitacije; Modeli socijalne rehabilitacije u odnosu na dob; Modeli socijalne rehabilitacije u odnosu na sredinu u kojoj se provodi; Menadžment u rehabilitaciji, socijalno poduzetništvo od razvoja do trenda u svijetu; Inovativnost u praksi.
Metode učenja	Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, promatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno

	<p>eksperimentisanje. Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logičko-matematički, društveni i samostalni. Najznačajnije metode učenja na predmetu su:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata; □ Laboratorijske vježbe u ustanovama u kojima se sprovodi tretman osoba sa poremećajima u ponašanju; <p>Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarских radova.</p>
Objašnjenje o provjeri znanja	Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu mini test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od zadatka višestrukog izbora i zadatka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu mini test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadatka višestrukog izbora i zadatka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitnom student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitnom je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitnom, minimalno 25 bodova na završnom pismenom ispitnom.
Jezik podučavanja	Bosanski
Osnovna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brajša P. Interpersonalni aspekti timske kreativnosti. Andragogija, 1988 3, 4:157-173; ▪ Glasser W. Realitetna terapija. Zagreb: Studija politike u oblasti invalidnosti. Aliensa, 1998; ▪ Podrška razvoju politike u oblasti invalidnosti (POI) BiH, 2005-2009; ▪ Molineux M. Occupation. Two sides of popularity, 2001.
Preporučena literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Australion Occupational Therapy Social,48,92,95.
Internet web reference	<ul style="list-style-type: none"> ▪ www.socijalnarehabilitacija.com ▪ Hrcak.srce.hr

Puni naziv predmeta	Teorije sociopedagoških intervencija
Šifra predmeta	SPDCO5
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus FQ-BiH i Bolonje
Bodovna vrijednost ECTS	8 ECTS
Trajanje	jedan semestar
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Nositelj predmeta	
E-mail	
Saradnik	
Web stranica	www.erf.untz.ba
Status predmeta	Redovni
Uslovi	Nema
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija
Aktivnost koja se ocjenjuje	Prisutnost na predavanjima 5% Prisutnost na vježbama 5% Aktivnost studenta 10% Seminarski rad 10% Mini pismeni testovi: - mini test na polovini semestra 10% - mini test na kraju semestra 10% Završni ispit (usmeni): 50%
Ciljevi predmeta	Cilj ovog predmeta je proširivanje i produbljivanje savremenih teorijskih i stručno - metodičkih znanja i osposobljavanje studenata za specifične akademске kompetencije. Naglašen je pristup u razumijevanju teorijskih znanja o sociopedagoškim intervencijama na višem nivou obrazovanja u cilju jačanja specifičnih akademskih kompetencija.
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Primijeniti savremena teorijska znanja u potpunijem i kritičkom razumijevanju primjene sociopedaogoških intervencija; ▪ Analizirati savremene standarde u primjeni sociopedagoških intervencija; ▪ Procijeniti mogućnosti i potrebne uslove za primjenu određenih vrsta intervencija; ▪ I biti motivirani za daljnju edukaciju i usavršavanje u naučno istraživačkom radu.
Indikativni sadržaj predmeta	Pružiti teorijska znanja o intervencijama koja se primjenjuju u djelokrugu sociopedagoških intervencija, proširiti teorijska znanja o mjerama i aktivnostima zajednice koje se poduzimaju od prepoznavanja do uticaja na faktore rizika za pojavu poremećaja u ponašanju, Usklađivanje intervencija s potrebama djece i mladih s poremećajima u ponašanju kao i odraslih osoba u sukobu sa zakonom, Širenje znanja o značaju različitih intervencija, Evaluacije intervencija, Kontrola kvaliteta sociopedagoških intervencija, Usavršavanje profesionalne etike i humanističkog pristupa problemima osoba sa poremećajima ponašanja, kao i mladih i odraslih u sukobu sa zakonom.

Metode učenja	Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, promatranje i promišljanje. Najznačajnije metode učenja na predmetu su: <ul style="list-style-type: none"> □ Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz interaktivno učešće i diskusije studenata; □ Laboratorijske vježbe u ustanovama u kojima se sprovodi tretman osoba sa poremećajima u ponašanju; □ Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarских radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu mini test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora i zadataka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu mini test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadataka višestrukog izbora i zadataka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.
Jezik podučavanja	Bosanski
Osnovna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fonagy P., Target M., Cottrell D., Philips J., Kurtz Z, What Works for Whom?, The Guilford Press, New York, London, 2002; ▪ Bouillet D, Socijalnopedagoška praksa i potrebe korisnika (u) Poldručić Z., Bouillet D., Ricijaš N. (ur) Socijalna pedagogija – znanost, profesija i praksa u Hrvatskoj, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb: Printera Grupa, 2011: 129-150; ▪ Dodig D., Ricijaš N. Profesionalne kompetencije socijalnih pedagoga, (u) Poldručić Z., Bouillet D., Ricijaš N. (ur) Socijalna pedagogija – znanost, profesija i praksa u Hrvatskoj, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb: Printera Grupa, 2011: 151-209; ▪ Bijedić M, Čimbenici učinkovitosti izvaninstitucionalnih intervencija usmjerenih djeci i mladima rizičnog

	ponašanja, Odgojne znanosti, 12 (1), 2010: 131-149.
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ■ Hoge R.D., Guerra N.G., Boxer P, Treating the Juvenile Offender, The Guilford Press, New York-London, 2008; ■ Žižak A, Teorijske osnove intervencija – socijalnopedagoška perspektiva, Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2010; ■ Arambašić L. Psihološko savjetovanje u području darovitosti, (u) Vlahović-Štetić, V. (ur.) Daroviti učenici: teorijski pristup i primjena u školi, Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, 2005: 51-71; ■ Gordon D., Graves K., Arbuthnot J., Gustafson K.. The effect of functional family therapy for delinquents on adult criminal behavior, Criminal Justice and Behavior, 22, 1995: 60-73; ■ Kobolt A. Teorijske osnove socijalnopedagoških intervencija, Kriminologija i socijalna integracija, 5 (1-2), 1997: 8-26; ■ Kobolt A, Teorijske osnove socijalno pedagoških intervencija – drugi dio, Kriminologija i socijalna integracija, 6 (1), 1998: 61-70.
Internet web reference	<ul style="list-style-type: none"> ■ www.cipohio.org ■ www.children.co.uk/chaug/aug2000/social_pedagogues.htm ■ www.ioe.ac.uk

Puni naziv predmeta	Savremeni modeli u radu s maloljetnim prestupnicima
Šifra predmeta	SPDMIZ1
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus FQ-BiH i Bolonje
Bodovna vrijednost ECTS	6 ECTS
Trajanje	jedan semestar
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Nositelj predmeta	
E-mail	
Saradnik	
Web stranica	www.erf.untz.ba
Status predmeta	Izborni
Uslovi	Nema
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija
Aktivnost koja se ocjenjuje	Prisutnost na predavanjima 5% Prisutnost na vježbama 5% Aktivnost studenta 10% Seminarski rad 10% Mini pismeni testovi: - mini test na polovini semestra 10% - mini test na kraju semestra 10% Završni ispit (usmeni): 50%
Ciljevi predmeta	Cilj ovog predmeta je proširivanje i produbljivanje savremenih teorijskih i stručno-metodičkih znanja i osposobljavanje studenata za adekvatnu primjenu savremenih instrumenata i modela u radu s maloljetnim prestupnicima. Naglašena je multidisciplinarnost u pristupu i radu u različitim oblastima reakcije zajednice na pojavu prestupničkog ponašanja maloljetnika.
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Primijeniti savremena teorijska znanja i stručno-teorijska znanja i vještine u različitim oblastima reakcije zajednice na pojavu prestupničkog ponašanja maloljetnika; ▪ Analizirati sadržaj međunarodnih dokumenata iz oblasti prevencije, sankcionisanja, resocijalizacije i socijalne integracije maloljetnih prestupnika; ▪ Vrednovati savremene, međunarodne instrumente-dokumente u radu s maloljetnim prestupnicima; ▪ Procijeniti mogućnosti i potrebne uslove za primjenu diverzionog modela, modela restorativne pravde i modela preusmjeravanja u radu maloljetnim prestupnicima u BiH. ▪ Osmisliti i provesti istraživanje u području primjene savremenih modela u radu s maloljetnim prestupnicima u svijetu i u BiH, te na osnovu rezultata izvoditi zaključke.
Indikativni sadržaj predmeta	Univerzalni humanistički značaj principa u socijalnom i vaspitnom radu s maloljetnim prestupnicima, Princip „najbolji interes djeteta i maloljetnika“, Konvencija o pravima djeteta i prava maloljetnika u sukobu sa

	<p>zakonom, Područja socijalne reakcije zajednice na pojavu prestupničkog ponašanja, Međunarodni dokumenti-instrumenti u oblasti socijalnog i socio-pedagoškog rada s maloljetnim prestupnicima; Standarna minimalna pravila UN-a za funkcionisanje pravosuđa za maloljetnike; Pravila UN-a za zaštitu maloljetnika lišenih slobode; Smjernice UN-a o prevenciji maloljetničke delinkvencije; Smjernice UN-a za mjere prema djeci koja su u krivičnom pravosudnom sistemu; Tradicionalni model u radu s maloljetnim prestupnicima; Značaj promoviranja alternativnih modela, Djeca i policija, Vrste neinstitucionalnih mjera (uslovno puštanje na slobodu, mjere rada u zajednici, centri za dnevni boravak), Socijalni rad sa uslovno osuđenim maloljetnicima, Model restorativne pravde; Model restorativne pravde u praksi (iskustva drugih zemalja); Model preusmjeravanja, Medijacija, Alternativni modeli reakcije zajednice na pojavu prestupničkog ponašanja; Prevencija-rad sa djecom i zajednicama; Razvijenost alternativnih modela u BiH; Usklađenost rada s maloljetnim prestupnicima u BiH sa međunarodnim standardima..</p>
Metode učenja	<p>Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, promatranje i promišljanje. Najznačajnije metode učenja na predmetu su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz interaktivno učešće i diskusije studenata; ☐ Laboratorijske vježbe u ustanovama u kojima se sprovodi tretman osoba sa poremećajima u ponašanju; ☐ Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	<p>Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu mini test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od zadatka višestrukog izbora i zadatka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu mini test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadatka višestrukog izbora i zadatka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva tri pitanja.</p>

	Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.
Jezik podučavanja	Bosanski
Osnovna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Roy N, Wong M, Savremeni koncepti rada sa djecom u sukobu sa zakonom, Save the Children UK, Program za BiH, 2004; ▪ Karić N. Socijalni rad i maloljetnička delinkvencija u zajednici, OFF-SET, Tuzla, 2008.
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Singer M., Lj.M.Todorović, Delinkvencija mladih, Globus, Zagreb, 1993; ▪ Tomić R., Šehović M., Karić N., Hasanović I., Delinkventno ponašanje djece i mladih, OFF- SET, Tuzla, 2008; ▪ Tomić R., Šehović M., Karić N., Hasanović I., Delinkventno ponašanje djece i mladih, OFF- SET, Tuzla, 2008; ▪ Thacker R. Traditional justice systems, Save the Children UK, 1998; ▪ Rutter M. Giller H. Juvenile Delinquency, Trends and Perspectives, Penguin, 1983; ▪ Bartolas C. Juvenile Delinquency, Allyn and Bacon, Boston, 2000; ▪ Pringle K. Children and social welfare in Europe, Open University, Philadelphia, 1998.
Internet web reference	<ul style="list-style-type: none"> ▪ www.delinquency.com

Puni naziv predmeta	Etiologija maloljetničkog prestupništva
Šifra predmeta	SPDMIZ2
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus FQ-BiH i Bolonje
Bodovna vrijednost ECTS	6 ECTS
Trajanje	jedan semestar
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Nositelj predmeta	
E-mail	
Saradnik	
Web stranica	www.erf.untz.ba
Status predmeta	Izborni
Uslovi	Nema
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija
Aktivnost koja se ocjenjuje	Prisutnost na predavanjima 5% Prisutnost na vježbama 5% Aktivnost studenta 10% Seminarski rad 10% Mini pismeni testovi: - mini test na polovini semestra 10% - mini test na kraju semestra 10% Završni ispit (usmeni): 50%
Ciljevi predmeta	Cilj ovog predmeta je proširivanje i produbljivanje teorijskih znanja iz oblasti etiologije prestupničkog ponašanja maloljetnika, te osposobljavanje studenta za multidisciplinaran pristup u proučavanju i istraživanju uzroka društveno-neprihvatljivog ponašanja maloljetnika.
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Primijeniti teorijska znanja o uzrocima prestupničkog ponašanja maloljetnika u procesu istraživanja različitih uzroka poremećaja u socijalnom ponašanju; ▪ Kritički analizirati prihvatljivost i naučnu utemeljenost različitih teorijskih pristupa u definisanju uzroka prestupničkog ponašanja; ▪ Analizirati i ocjenjivati dosadašnje rezultate empirijskih istraživanja o uticaju različitih etioloških faktora na pojavu prestupništva mладих; ▪ Procijeniti koji faktori dominantno uzrokuju nastanak i razvoj pojave prestupničkog ponašanja maloljetnika; ▪ Vrednovati pojedinačni uticaj različitih socio-kulturnih faktora u procesu socijalizacije ličnosti i razvoja prestupničkog ponašanja maloljetnika; ▪ Osmisliti i provesti istraživanje u području etiologije prestupničkog ponašanja, te na osnovu rezultata izvoditi zaključke.
Indikativni sadržaj predmeta	Socijalizacija i socijalno ponašanje maloljetnika; Socijalizacija i socijalna integracija, Socijalizirano i disocijalizirano-društveno-neprihvatljivo ponašanje maloljetnika; Prestupničko ponašanje kao individualna i socijalna pojava; Sociodijagnostika socijalnog

	ponašanja; Historijski prikaz razvoja različitih teorijskih pristupa o etiologiji prestupničkog ponašanja; Biološke teorije, Bio-antropološke teorije; Psihološke teorije, Sociološke teorije, Multifaktorski pristup u proučavanju etiologije prestupničkog ponašanja, Značaj proučavanja i utvrđivanja uzroka prestupničkog ponašanja u izradi planova i programa prevencije; Ličnost maloljetnika kao endogeni faktor prestupničkog ponašanja; Prirodni faktori; Nepovoljne porodične prilike kao etiološki faktor (odnosi u porodici, prisustvo socio-patoloških pojava, kvalitet vaspitanja, sastav porodice, materijalni položaj); Procesi dezorganizacije i dezintegracije porodice i zajednice, Uticaj siromaštva i nezaposlenosti, Socijalna isključenost kao rizični socijalni faktor, Rizični faktori u školskoj sredini, Nepovoljan uticaj savremenih sredstava masovnih komunikacija, Uticaj slobodnovremenskih aktivnosti na socijalno ponašanje djece i maloljetnika, Ratne i poratne prilike; Grupa vršnjaka kao potencijalni rizični faktori, Ekonomski krize i privredne depresije; Urbanizacija i migracije; Kompleksnost uticaja šire socijalne sredine; Razlike uticaja urbane i ruralne socijalne sredine, Analiza savremenih rezultata istraživanja o etiologiji pojave prestupničkog ponašanja maloljetnika; Priprema, istraživanje i izlaganje grupnih i individualnih istraživanja.
Metode učenja	Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, promatranje i promišljanje. Najznačajnije metode učenja na predmetu su: ☐ Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz interaktivno učešće i diskusije studenata; ☐ Laboratorijske vježbe u ustanovama u kojima se sprovodi tretman osoba sa poremećajima u ponašanju; ☐ Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarских radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu mini test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od zadatka višestrukog izbora i zadatka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu mini test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadatka višestrukog izbora i zadatka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

	Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.
Jezik podučavanja	Bosanski
Osnovna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ■ Karić N. Socijalni rad i maloljetnička delinkvencija u zajednici, OFF-SET, Tuzla, 2008; ■ Dizdarević I. Agensi socijalizacije ličnosti, Sarajevo, 2003; ■ Singer M. Lj. M. Todorović, Delinkvencija mladih, Globus, Zagreb, 1993.
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tomić R., Šehović M., Karić N., Hasanović I., Delinkventno ponašanje djece i mladih, OFF- SET, Tuzla, 2008; ■ Karić N. Stavovi socijalnih radnika o socijalnim uzrocima pojave maloljetničke delinkvencije u lokalnoj zajednici, Zbornik radova, Filozofski fakultet, br. 8, Tuzla, 2008; ■ Karić N. Kovačević R. Lučić E. Kulišić M. Porodica kao etiološki faktor pojave maloljetničke delinkvencije, Zbornik radova, Filozofski fakultet, br. 9, Tuzla, 2009; ■ Rutter M. Giller H. Juvenile Delinquency, Trends and Perspectives, Penguin, 1983; ■ Bartolas C. Juvenile Delinquency, Allyn and Bacon, Boston, 2000; ■ Rutter M. Giller H. Juvenile Delinquency, Trends and Perspectives, Penguin, 1983.
Internet web reference	<ul style="list-style-type: none"> ■ www.delinkvencija.com

Puni naziv predmeta	Socijalni rad u lokalnoj zajednici
Šifra predmeta	SPDMIZ3
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus FQ-BiH i Bolonje
Bodovna vrijednost ECTS	6 ECTS
Trajanje	jedan semestar
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Nositelj predmeta	
E-mail	
Saradnik	
Web stranica	www.erf.untz.ba
Status predmeta	Izborni
Uslovi	Nema
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija
Aktivnost koja se ocjenjuje	Prisutnost na predavanjima 5% Prisutnost na vježbama 5% Aktivnost studenta 10% Seminarski rad 10% Mini pismeni testovi: - mini test na polovini semestra 10% - mini test na kraju semestra 10% Završni ispit (usmeni): 50%
Ciljevi predmeta	Cilj ovog predmeta je proširivanje i produbljivanje teorijskih znanja studenata o socijalnim funkcijama lokalne zajednice i modalitetima, metodama i vrijednostima participacije institucija i građana u području civilnog društva u realizaciji različitih programa i projekata socijalno-humanitarnih aktivnosti u lokalnoj zajednici.
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrednovati teorijska znanja o tradicionalnim i savremenim shvatanjima funkcija lokalne zajednice; ▪ Kritički analizirati prihvatljivost i naučnu utemeljenost različitih teorijskih pristupa u definisanju lokalne zajednice i njenog značaja u koncipiranju i realizaciji ciljeva socijalnog razvoja; ▪ Procijeniti značaj razvoja civilnog društva u ostvarivanju ciljeva socijalnog rada i socijalnih funkcija lokalne zajednice ▪ Vrednovati i primijeniti različite modele ostvarivanja socijalne participacije građana i institucija u realizaciji socijalno-humanitarnih aktivnosti u lokalnoj zajednici; ▪ Savjetovati druge osobe u koncipiranju dobrovoljnih i profesionalnih socijalno-humanitarnih aktivnosti u sferi civilnog društva; ▪ Osmisliti i provesti istraživanje u području djelovanja organizacija civilnog društva u lokalnoj zajednici.
Indikativni sadržaj predmeta	Tradisionalna i savremena shvatanja zajednice, Alternativne perspektive u tumačenju zajednice, Socijalne potrebe, problemi i socijalni procesi u lokalnim zajednicama, Socijalizatorska, socijalno-zaštitna i

	funkcija socijalne kontrole lokalne zajednice, Zajednica kao polje interesnog organizovanja, Socijalna participacija i dobra-korisna zajednica, Zajednica kao političko polje, Lokalna samouprava i socijalni rad, Teorije civilnog društva, Neprofitni sektor i socijalne usluge, Zastupanje i lobiranje u socijalnom radu, Koncepcija lokalnog socijalnog razvoja, Modeli socijalnog planiranja, Mogućnosti socijalnog rada u zajednici, Država i volonterizam, Faze socijalnog rada u lokalnoj zajednici, Metode socijalnog rada i metoda socijalne akcije u zajednici, Lokalna zajednica kao socijalna mreža, Koncepti i metode mrežnog socijalnog rada, Preventivna funkcija socijalnog rada u lokalnoj zajednici.
Metode učenja	Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, promatranje i promišljanje. Najznačajnije metode učenja na predmetu su: ☐ Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz interaktivno učešće i diskusije studenata; ☐ Laboratorijske vježbe; ☐ Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu mini test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od zadatka višestrukog izbora i zadatka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor bude se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu mini test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od zadatka višestrukog izbora i zadatka jednostavnog dosjećanja. Svaki tačan odgovor bude se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.
Jezik podučavanja	Bosanski
Osnovna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Milosavljević M. Brkić M. Socijalni rad u zajednici, Socijalna misao, Beograd, 2005; ▪ Ovsenik M. Ambrož M. Neprofitni sektor na području socijalnih usluga, Dom štampe, Zenica, 2002; ▪ Bulinger H. Novak J. Mrežni socijalni rad, Banja

	Luka, 2004;
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fellin P. The community and the Social Worker, Ilionis, Peacock Publisher, 1999; ■ Cohen L. J. Civil Society and Political Theory, massachusetts, The mit press, 1994; ■ D. Howe: Uvod u teoriju socijalnog rada, Nic za soc. rad FPN, Beograd, 1997; ■ Halmi A. Soc.rad u lokalnoj zajednici,Zavod grada Zagreba za socijalni rad , 1989; ■ Dervišbegović, M. Socijalni rad",Teorija i praksa,IV izdanje, Zonex, Sarajevo. 2003. ■ Karić. N. Zadovoljavanje socijalnih potreba u lokalnoj zajednici, OFF-SET, Tuzla, 2002; ■ Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, OSCE BiH, 2003.
Internet web reference	<ul style="list-style-type: none"> ■ www.socijalnirad.com

16. Specifikacija završnog rada

Nivo / ciklus BiH	drugi ciklus FQ-BiH i Bolonje
Bodovna vrijednost ECTS	20 ECTS
Trajanje	jeden semestar (150 sati)
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Mentor	nastavnik izabran na užoj naučnoj oblasti/nastavnom predmetu iz kojeg se radi završni rad.
Web stranica	www.erf.untz.ba
Status	obavezan
Uslovi	Student ima pravo na odobrenje teme za izradu završnog rada sticanjem statusa studenta II ciklusa. Završni rad se može predati na ocjenu i dalji postupak ukoliko je kandidat ostvario 40 ECTS bodova predviđenih za nastavne predmete.
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija
Aktivnost koja se ocjenjuje	☐ Minimalno 45 strana istraživačkog rada; ☐ Javna usmena odbrana/prezentacija rada; ☐ Odgovori na pitanja Komisije za odbranu rada;
Ciljevi završnog rada	<p>Ciljevi izrade završnog rada su osposobiti studenta za:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pretraživanje literature, baza podataka i drugih izvora informacija; ▪ samostalno istraživanje u području socijalne pedagogije; ▪ prikazivanje i interpretaciju rezultata, te donošenje zaključaka; ▪ primjenu znanja iz metodologije naučnog istraživanja; ▪ primjenu adekvatnih istraživačkih metoda; . ▪ za pisanje i objavljivanje naučnih radova.
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno završenog i odbranjenog završnog rada studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifikovati postojeća pitanja u području socijalne pedagogije i jasno izraziti svoje mišljenje i stavove; ▪ Uspješno raditi kao nezavisni istraživač; ▪ Samostalno osmisliti i provesti istraživanje iz područja socijalne pedagogije, diskutovati i izvoditi zaključke; ▪ Napisati i objaviti naučni rad sa svim njegovim komponentama; ▪ Jasno i razgovijetno predstaviti i interpretirati rezultate istraživanja javnom okruženju.
Indikativni sadržaj rada	Sadržaj će odrediti student, mentor i članovi Komisije.
Metode učenja	Student uči uglavnom samostalno, u formi samostalnog istraživanja, uz vodstvo mentora i članova Komisije.
Objašnjenje o provjeri znanja	Kvalitet pisanog rada i usmenu prezentaciju studenta će ocjenjivati Komisija. Nakon završetka javne odbrane rada Komisija, većinom glasova, objavljuje uspjeh kandidata pri čemu rezultat može biti: - odbranio rad, - nije odbranio rad.